

УДК 821.161.2'06(477-87)-2.09
DOI: 10.26565/2227-1864-2019-81-18

Авторські жанрові визначення як осмислення нової дійсності (на матеріалі драматургії українських еміграційних письменників середини ХХ століття)

С. О. Антонович

*кандидат філологічних наук, старший викладач,
кафедра історії української літератури,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна;
e-mail: antonovich_svetl@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-8553-820X>*

Статтю присвячено дослідженню авторських жанрових визначень як способу осягнути нову дійсність, у якій опинилися українські еміграційні драматурги середини ХХ століття. З'ясовано, що самотність авторських номінацій викликана потребою філософського переосмислення доби, визначенням морально-етичних пріоритетів. Оригінальне жанрове маркування п'єс відображає соціальні, політичні, психологічні зміни в житті як суспільства, так й індивідуума, привертає увагу до актуальних проблем того часу. Доведено, що практика авторських підзаголовків свідчить як про складність комунікативної можливості еміграційних письменників в іншонаціональному просторі, так і про прагнення самовираження, а отже, самоствердження переселенців у новій дійсності.

Ключові слова: еміграція, драматургія, п'єса, жанр, автор

Антонович С. А. Авторские жанровые определения как осмысление новой действительности (на материале драматургии украинских эмиграционных писателей середины ХХ века)

Статья посвящена исследованию авторских жанровых определений как способа постигнуть новую действительность, в которой оказались украинские эмиграционные драматурги середины ХХ века. Выяснено, что самотность авторских номинаций вызвана необходимостью философского переосмысления эпохи, определением морально-этических приоритетов. Оригинальные жанровые решения пьес отражают социальные, политические, психологические изменения в жизни как общества, так и индивидуума, привлекают внимание к актуальным проблемам того времени. Доказано, что практика авторских подзаголовков свидетельствует как о сложности коммуникативной возможности эмиграционных писателей в инонациональном пространстве, так и о потребности самовыражения, а следовательно, самоутверждения переселенцев в новой действительности.

Ключевые слова: эмиграция, драматургия, пьеса, жанр, автор

Antonovych S. O. Author's genre definition as a comprehension of the new reality (based on the drama of Ukrainian emigration writers in the middle of the twentieth century)

This article is devoted to the study of author's genre definitions as a way to grasp the new reality in which the Ukrainian emigration playwrights appeared in the middle of the twentieth century. It is found out that the originality of author's nominations was caused by the need for a philosophical rethinking of time, definition of moral and ethical priorities. The original genre marking of plays reflects social, political, psychological changes in the life of both society and the individual, drawing attention to the actual problems of that time. The author's definition of plays is often subjective. It points to the artist's experience, focusing mainly on the emigration processes of the mid-twentieth century. It was proved that the practice of author subtitles, in addition to attempts to indicate a historical and cultural paradigm, indicated the complexity of the communicative ability of emigration writers in the foreign-language space. Also, genre definitions indicated the thirst for self-expression, which in the Soviet Union was impossible, and in the new conditions is an indispensable attribute of self-affirmation, a kind of evidence of the existence of each individual. The fact of creation of new genre nominations, consonant with creative searches of artists due to the thought of the crisis of the theater of the twentieth century reigning in the contemporary world cultural space, is important. The activation of the personality and author's component in the subheadings marks of a departure from the canonical genres, which should be assumed, could not adequately realize the ideological idea of emigration artists. In this way, playwrights not only expanded the structural and semantic capacity of the genre, but also confirmed their right to interpret their own works.

Key words: emigration, dramatic art, play, genre, author

Реалії ХХ століття кардинально змінили матрицю ціннісних орієнтирів людського буття. У результаті виникла потреба філософського переосмислення доби, необхідність визначити естетичні й моральні пріоритети. Логічно, що тенденції, які назріли в суспільстві, почали фіксуватися й літературою. Усе це сприяло й пошукам у галузі форми, зумовлювало поетикальну специфіку творів українських еміграційних драматургів середини ХХ століття. Одним зі свідчень цього є жанрові визначення, запропоновані самими авторами.

Варто зазначити, що коло питань, яке стосується жанрології, у літературознавстві достатньо розроблене. Значущими є праці Е. Бентлі [2], М. Кургиняна [5], Н. Копистянської [4], В. Фролова [11], Л. Чернець [12] та ін. Звернімо увагу: Н. Копистянська виправдано наголошує на необхідності вивчення авторських жанрових визначень. «Іноді це гонитва за оригінальністю або, навпаки, мода, але в багатьох випадках тут відбивається історично зумовлений процес диференціації та синтезу...» [4, с. 19], – пояснює дослідниця. Деякі літературознавці (Т. Свєрбілова [9, с. 12], Л. Чернець [12, с. 9] та ін.) припускають, що авторські жанрові визначення – передумова взаєморозуміння між

письменником та читачем. Як бачимо, цей ракурс опрацювання художніх текстів у науковому колі є актуальним, але, якщо говорити про діаспорну драматургію, малодослідженим.

Мета статті полягає у вивченні авторських жанрових визначень як способі осмислити нову дійсність, у якій опинилися українські еміграційні драматурги середини ХХ століття. Відповідно до мети поставлено завдання: 1) з'ясувати особливості використання жанрових номінацій в українській еміграційній драматургії вказаного періоду, 2) пояснити семантику назв експериментальних жанрових рішень.

Авторські жанрові визначення є цікавими та місткими номінаціями, які, безумовно, розширюють сміливість жанру. Звернімося до підзаголовків п'єс українських драматургів-емігрантів середини ХХ століття: «з життя української молоді на американському континенті» («Справжня наречена» А. Юриняка), «п'єса в 5 діях з життя українських скитальців» («На далеких шляхах» А. Юриняка), «сюрреалістична панорама Американської України другої половини ХХ-го сторіччя» («Дума про Мамая» І. Чолгана) та ін. Це явище не набуло масштабного вираження у творчому доробку представників ді-пі, адже поряд із оригінальними підзаголовками п'єс існують численні традиційні, «канонічні». У цьому плані характерними є «комедія на 4 акти» («Ксантіппа» Л. Коваленко), «комедія в 3-ох діях» («Загублений скарб» І. Чолгана), «трагедія» («Дійство про Юрія-Переможця» Ю. Косача), «комедія-сатира» («Генерал» І. Багряного), «п'єса в одній дії» («Олена Степанівна» О. Бабія), «п'єса на сім картин» («Провулочок Св. Духа» І. Чолгана) тощо. Останнє визначення «п'єса» фіксує тенденцію до нейтрального, часом неконкретного жанрового визначення. Схожі риси мають підзаголовки типу «в трьох відслонах» («Кортес і Безталанна» Ю. Косача), «вистава в масках» («Близнята ще зустрінуться» І. Костецького) та ін. Імовірно, схильність деяких українських письменників-переселенців до неточних визначень диктується складністю в осмисленні специфіки нової дійсності, повного та всебічного її усвідомлення. Соціально-культурна ізоляція не дозволяє їм адекватно осягнути особливість доби.

Проте, з другого боку, в драматургії діаспорних письменників середини ХХ століття читач зустрічає підзаголовки, які відображають соціально-історичні реалії епохи. Скажімо, це стосується еміграційних процесів, актуальних для митців: «комедія скитальських днів у 3-ох діях» («Діти Дажбога» І. Чолгана), «сюрреалістична панорама Американської України другої половини ХХ-го сторіччя» («Дума про Мамая» І. Чолгана), «п'єса в 5 діях з життя українських скитальців» («На далеких шляхах» А. Юриняка), «з життя української молоді на американському континенті» («Справжня наречена» А. Юриняка).

Такі жанрові визначення фіксують концептуальне спрямування п'єс. У них читач угадує соціальні, політичні, частково психологічні реалії еміграційного життя. У підзаголовках п'єс драматурги втілюють тематичне наповнення творів. Сконцентрованість митців на предметі зображення демонструє особливість їхнього світосприйняття, суспільно-політичної позиції, філософського розуміння доби. Зокрема, бажання осягнути причини еміграційних процесів, які змінили життя багатьох українців, відтворюють відповідні жанрові номінації. Ці підзаголовки не тільки відображають актуальні для митців проблеми, але й указують на прагнення розповісти про них, готовність авторів до дискусій на суспільно-політичні, історичні теми. Активна позиція емігрантів свідчить про потребу самовираження, що в Радянському Союзі було неможливим, а в нових умовах є неодмінним атрибутом самоствердження, своєрідним звітом про буття кожного індивідуума.

Такий підхід дозволяє еміграційним письменникам відтворити мислення свого покоління, звернути увагу читачів на важливі проблеми епохи. Авторські жанрові визначення зосереджують реципієнта на моментах, концептуально вагомих для певної п'єси. Прикладом можуть послугувати підзаголовки, що повідомляють про тему, сюжет драматичного твору. У зв'язку із цим показовими є п'єси, які, скажімо, зображують життя українських скитальців («На далеких шляхах», «Справжня наречена» А. Юриняка, «Діти Дажбога», «Дума про Мамая» та інші драми І. Чолгана). Відповідні акценти в жанровому маркуванні зумовлені передовсім національним чинником. Соціально-політичні, культурно-мистецькі особливості становища української еміграції пояснюють трансформації жанрових означень. Авторські підзаголовки ніби стають виразниками суспільної свідомості ді-пі. Вони інтерпретують національну специфіку жанрового рішення, демонструючи читачеві своєрідність позаматерикової української драматургії.

Як бачимо, у підзаголовках п'єс митці відображають спроби осмислити важливі проблеми доби. Водночас вони інформують реципієнта про тематичну й ідейну спрямованість творів, адже, як неодноразово наголошують дослідники, жанрове визначення є передумовою взаєморозуміння між письменником і читачем. З огляду на це варто згадати поняття «жанрового очікування», запропоноване Л. Чернець [12, с. 3].

Авторські підзаголовки п'єс дають реципієнтові уявлення про текст, налаштовують на певне сприйняття. Сміслові навантаження мають і нейтральні назви типу «трагедія» («Дійство про Юрія-Переможця» Ю. Косача) або «комедія-сатира» («Генерал» І. Багряного). Однак ширше уявлення про твір читач отримує з таких підзаголовків, як «сенсаційно-детективна п'єса на

мотивах і текстах Франкового "Лиса Микити" («Останнє втілення Лиса Микити» І. Чолгана), «емігрантський фільм-водевіль зі співами і танцями у 12-ти картинах» («Блакитна авантюра» І. Чолгана), «з життя української молоді на американському континенті» («Справжня наречена» А. Юриняка) тощо.

Відомо, що жанри збагачуються за рахунок міжжанрового, міжродового зв'язку та взаємодії між різними видами мистецтва (музикою, кіно, живописом тощо). Так, Леся Українка жанр своїх драматичних творів окреслила драматичною поемою, Б. Брехт увів поняття «епічна драма». Експерименти В. Маяковського, В. Мейерхольда, Л. Курбаса продиктовані пошуками шляхів створення синтетичного театру, який поєднував би елементи різних родів літератури й видів мистецтва. Більшість еміграційних українських драматургів середини ХХ століття також активно долучається до відповідних тенденцій. Різноманітні модифікації авторських жанрових визначень яскраво демонструють цей процес, створюючи в реципієнта особливе уявлення про п'єсу як про оригінальний, часом сміливий вияв творчого потенціалу письменників.

Жанрова індивідуалізація часто увиразнює структурно-семантичні особливості драм, наголошує на їхніх міжжанрових чи навіть міжродових зв'язках. Наприклад, деякі п'єси відзначаються публіцистичністю, плакатністю в зображенні життєвих фактів. Зокрема, варто згадати відповідний доробок І. Багряного. Підзаголовки його творів «драматична повість» у «Морітурі» та «повість-вертеп» у «Розгромі» швидше вказують на «розповідність» п'єс, а не на подієвість, динаміку. Проникнення епічних елементів у драматичний жанр порушує закони його сприйняття, демонструючи епічну свободу відтворення дійсності. Воно готує читача до детального та розлогого зображення-аналізу подій. Ось як починає автор першу «відслону» в п'єсі «Розгром»:

«Ц е б у л о т л о... [розрядка автора. – С. А.]»

Безперервно плине людський потік по розбомблених шляхах... Згорблені, обдерті, голодні, брудні істоти – вчорашні (і завтрашні) робітники, селяни, інтелігенти, – збурені великою і так багато обіцяючою катастрофою, – вертаються на свої місця... Після страшної бурі, що пронеслася широкими просторами, містами, селами і шахтами України, вони, висаджені в повітря і розкидані на всі боки, як шматки землі вибухом бомби, – вертаються на свої місця, а чи шукають нових... Так, нарешті нових, ліпших місць, де б звити собі гніздо для нового.. Так, для нового, ліпшого життя...» [1, с. 17].

Цей своєрідний експеримент у контексті «синтетичної форми» дозволяє І. Багряному всебічно розглянути проблематику п'єси, створюючи драму з багатоярною структурою (спогади-марення оповідача, його висновки, події за часів німецької окупації України, що

відбуваються то в будинку головної героїні Ольги Урбан, то деінде на захопленій території). Такий прийом також розширює способи «авторської присутності».

Визначення «вертеп», що фігурує в підзаголовку «Розгрому», вказує на його структурні особливості. У творі йдеться про вороже протистояння двох світів – українського та німецького. «Вертеп» увиразнює цю боротьбу, відсилаючи до двоярусної будови лялькового театру. Цій ідеї відповідає семантична опозиція понять «верху» та «низу» в народних уявленнях про світ. Згідно з ними верх наділений символічними ознаками «хороший», «благополучний», «життєвий» тощо, а низ – ознаками «поганий», «недобрий», «смертельний» [3, с. 57]. У п'єсі «Розгром» І. Багряний зображує світ завойовників з негативною конотацією, натомість підкреслює духовну, моральну й інтелектуальну «вищість» українців.

Експериментальне жанрове рішення постає як самоствердження митців, як світоглядна установка. Так, імовірною рефлексією на хаотичність світобудови в І. Чолгана є створення в межах комедій «Замотеличене теля» й «Замотеличене теля 2» невеличких сценок, анекдотичних ситуацій-мініатюр, названих «мигунцями». Тоді традиційний жанр трансформується в конгломерат жанрів-«мигунців». Ці п'єси показують зміну уявлень про комедію, ледь зберігаючи пам'ять про неї в окремих епізодах. Автор редукує форму до гумористичних сценок, часто суголосних, наприклад, жанру анекдоту. У зв'язку з цим митець пропонує експериментальний підзаголовок до драматичних творів: «замаскований літературно-театральний кабаре». Тут слово «замаскований» фігурує тому, що вистава п'єси «відбувалася в періоді м'ясиць і актори виступали в низці сцен у масках» [7, с. 511], а «кабаре» – «не з льокального патріотизму», а тому, що в мові, з якої взято слово, вживається форма Kabarett (німецьке) [7, с. 511]. В. Ревуцький визначає жанр твору як виставарею [8, с. 5]. Хоча сам автор авторитетно наголошує, що «кабаре – це щось менше, інтимніше за рею з галасливою музикою, яскравим освітленням та кольоровими лаштунками... Насправді «Замотеличене теля» було не рею, а пародією на рею. Це була гра, забава в театр» [6, с. 17]. Дослідники стверджують, що п'єса, написана для Театру-Студії Й. Гірняка й О. Добровольської, відтворює жанр вистав театру «Березіль» «Алло на хвилі 477» та «Чотири Чемберлени» [8, с. 5], адже на роботі Студії позначився вплив театральної естетики Л. Курбаса [10, с. 15].

Цікаво, що в п'єсу «Справжня наречена» А. Юриняк уводить низку вставних компонентів, чим урізноманітнює не тільки жанрову, але й композиційну організацію твору. Так, автор залучає жанр повісті, пісні, листа, а також

віршових куплетів. Різнопланові вставки в художній текст надають не тільки ритму п'єси, але й динаміки, руху.

Драматурги, враховуючи соціально-культурні умови тогочасної дійсності, формують нові уявлення про українську еміграційну літературу, збагачуючи її оригінальними рисами. Такий своєрідний «злам» часто традиційних жанрових ознак сприяє пошукам як у напрямку інших жанрових утворень, так і стосовно осмислення сучасної авторам літературної ситуації. Активізація особистісно-авторського компонента в підзаголовках засвідчує про відхід від канонічних жанрів, які, слід припустити, не могли адекватно втілити ідейний задум еміграційних митців. У цей спосіб письменники не тільки розширили структурно-сміслову ємність жанру, але й утвердили своє право інтерпретувати власні твори.

Деякі жанрові рішення містять натяк на відчуття розгубленості в діаспорних драматургів у новому (мистецькому) просторі. Немоżliвість адекватної культурної комунікації, нерозуміння ціннісних пріоритетів, соціальна ізоляція мають значний вплив на їхню творчу діяльність. Своєрідною рефлексією на непередбачуваність світу постають нетрадиційні сполучення на рівні міжжанровому, міжродовому, сюжетно-композиційні трансформації, зображення образів тощо. Так, у п'єсах часто зустрічаються казково-містерійні номінації: «музична казка-каруселя» («Сон української ночі, або Мандрівка чумака Мамаєва довкола світу» І. Чолгана), «містерійне дійство в 6-ти картинах» («Ходження Мамаєва по

другому світі» І. Чолгана), «містерія» («Дійство про велику людину» І. Костецького). Відчуття фантастичності, яке вгадується за жанровими визначеннями, відповідає відчуттю безглуздя, нереальності, викликаному ситуацією вимушеної еміграції.

Оригінальні авторські визначення п'єс часто суб'єктивні. Вони вказують на досвід митця, зосереджуючись, головним чином, на еміграційних процесах. Підзаголовки свідчать про індивідуальне й соціальне, а то й творче самовизначення та самоствердження письменників. Обираючи жанрове маркування, драматург фіксує предмет зображення, виражає ставлення до нього тощо. У зв'язку з цим читачеві потрібно враховувати специфіку історичної ситуації доби, її суспільно-політичні перипетії, культурно-мистецькі особливості, а також життєву позицію митця. Підзаголовки п'єс формують у реципієнта уявлення про час, у який створювались ці драми.

Таким чином, письменницькі пошуки нетрадиційних жанрових рішень часто продиктовані новими явищами життя. Підзаголовки відображають соціальні, політичні, психологічні зміни в житті як суспільства, так й індивідуума, привертають увагу до актуальних проблем. Авторські жанрові визначення є способом пристосування до нової дійсності та її осмислення. Запропонований аналіз жанрових рішень надалі дозволить глибше зрозуміти (декодувати) прихований зміст драматургії українських письменників-емігрантів середини ХХ століття.

Література

1. Багряний І. Розгром: повість-вертеп. Чикаго: Прометей, 1948. 125 с.
2. Бентлі Е. Жизнь драмы/пер. с англ. В. Воронина. Москва: Искусство, 1978. 367, [1] с.
3. Войтович В. Українська міфологія. Київ: Либідь, 2005. 662, [1] с.
4. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: монографія. Львів: ПАІС, 2005. 367 с.
5. Кургинян М. С. Драма//Теория литературы: в 3 кн./ред. кол.: Г. Л. Абрамович, Н. К. Гей, В. В. Ермилов и др. Москва: Наука, 1964. Кн. 2.: Основные проблемы в историческом освещении. Роды и жанры литературы. С. 238–362.
6. Наглоч В. Коментар 1: рік трьох п'єс//Чолган І. Дванадцять п'єс без однієї: зібрані драматичні твори 1945–1989/передм. В. Ревуцький; комент. та прим. В. Наглоч; заг. ред. У. Любович-Старосольська. Нью-Йорк: ОУП «Слово» накладом ОУП «Самопоміч», 1990. С. 17–20.
7. Наглоч В. Примітки//Чолган І. Дванадцять п'єс без однієї: зібрані драматичні твори 1945–1989/передм. В. Ревуцький; комент. та прим. В. Наглоч; заг. ред. У. Любович-Старосольська. Нью-Йорк: ОУП «Слово» накладом ОУП «Самопоміч», 1990. С. 511–515.
8. Ревуцький В. Зліт і зникнення комедіографа І. Алексевича: передмова//Чолган І. Дванадцять п'єс без однієї: зібрані драматичні твори 1945–1989/передм. В. Ревуцький; комент. та прим. В. Наглоч; заг. ред. У. Любович-Старосольська. Нью-Йорк: ОУП «Слово» накладом ОУП «Самопоміч», 1990. С. 5–16.
9. Свербилова Т. Г. Трагикомедия в советской литературе: генезис и тенденции развития. Київ: Наук. думка, 1990. 145, [2] с.
10. Театр-Студія Йосипа Гірняка, Олімпії Добровольської/упор. Богдан Бойчук. Нью-Йорк: УВАН в США: Вид-во Нью-Йорк. групи, 1975. 348 с.
11. Фролов В. Судьбы жанров драматургии: анализы драматургических жанров в России XX века. Москва: Сов. писатель, 1979. 421, [2] с.

12. Чернец Л. В. Литературные жанры (проблемы типологии и поэтики). Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1982. 189, [2] с.
13. Чолган І. Дванадцять п'єс без однієї: зібрані драматичні твори 1945–1989/передм. В. Ревуцький; комент. та прим. В. Наглож; заг. ред. У. Любович-Старосольська. Нью-Йорк: ОУП «Слово» накладом ОУП «Самопоміч», 1990. 517 с.

References

1. Bahrianyi, I. (1948). *Rozghrom: povist-vertep*. Chykhaho: Prometei.
 2. Bentli, E. (1978). *Zhizn dramy*. (V. Voronin, Trans.). Moskva: Iskusstvo.
 3. Voitovych, V. (2005). *Ukrainska mifolohiia*. (2nd ed.). Kyiv: Lybid.
 4. Kopystianska, N. (2005). *Zhanr, zhanrova systema u prostori literaturoznavstva: monohrafiia*. Lviv: PAIS.
 5. Kurhinian, M. S. (1964). Drama. In Abramovich, H. L., Hei, N. K., Ermilov, V. V. (Eds.), *Teoriia literatury* (Vol. 2), (pp. 238–362). Moskva: Nauka.
 6. Nahloch, V. (1990). Komentar 1: rik trokh pies. In Cholhan, I. *Dvanadtsiat pies bez odniiei: zibrani dramatychni tvory 1945–1989*. U. Liubovych-Starosolska (Ed.) (pp. 17–20). Niu-York: OUP «Slovo» nakladom OUP «Samopomich».
 7. Nahloch, V. (1990). Prymitky. In Cholhan, I. *Dvanadtsiat pies bez odniiei: zibrani dramatychni tvory 1945–1989*. U. Liubovych-Starosolska (Ed.) (pp. 511–515). Niu-York: OUP «Slovo» nakladom OUP «Samopomich».
 8. Revutskyi, V. (1990). Zlit i znyknennia komediohrafa I. Aleksevycha: peredmova. In Cholhan, I. *Dvanadtsiat pies bez odniiei: zibrani dramatychni tvory 1945–1989*. U. Liubovych-Starosolska (Ed.) (pp. 5–16). Niu-York: OUP «Slovo» nakladom OUP «Samopomich».
 9. Sverbilova, T. G. (1990). *Trahikomediiia v sovetskoii literaturie: (henezis i tendentsii razvitiia)*. N. Ye. Krutikova (Ed.). Kyiv: Naukova dumka.
 10. *Teatr-Studiia Yosypa Hirniaka, Olimpii Dobrovolskoi*. (1975). B. Boichuk (Ed.). Niu-York: UVAN v SSHA: Vyd-vo Niu-York. hrupy.
 11. Frolov, V. (1979). *Sudby zhanrov dramaturhii: analyzy dramaturhicheskikh zhanrov v Rossii XX veka*. Moskva: Sov. pisatel.
 12. Chernets, L. V. (1982). *Literaturnye zhanry (problemy tipolohii i poetiki)*. Moskva: Izd-vo Mosk. un-ta.
- Cholhan, I. (1990). *Dvanadtsiat pies bez odniiei: zibrani dramatychni tvory 1945–1989*. U. Liubovych-Starosolska (Ed.). Niu-York: OUP «Slovo» nakladom OUP «Samopomich».

Антонович Світлана Олександрівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри історії української літератури, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна); e-mail: antonovich_svetl@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-8553-820X>

Антонович Светлана Александровна, кандидат филологических наук, старший преподаватель кафедры истории украинской литературы, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина (площадь Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина); e-mail: antonovich_svetl@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-8553-820X>

Antonovych Svitlana, PhD in Philology, Associate Professor of the Department of the Ukrainian Literature, V. N. Karazin Kharkiv National University (Svobody Sq., 4, Kharkiv, 61022, Ukraine); e-mail: antonovich_svetl@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-8553-820X>